

Коронавірус і театр

Цей матеріал задуманий ще у середині березня, але довелося безліч діяльностей переводити в онлайн, то на театр часу не було. Текст не про проблеми, а про можливості.

З того часу слово «коронавірус» стало мало що не лайливим, а театри, змушені призупинити фактичну діяльність, шукають варіанти віртуального контакту із глядачами (не всі, але багато).

Українські державні театри

31 березня [відзвітував](#) Мінкульт (пам'ятаєте, що міністра все ще не призначили?): «Під час карантину культурно-мистецькі заклади успішно працюють в режимі онлайн. Всі театри сфери управління МКІП мають YouTube-канали, де можна долучитись до перегляду як архівних вистав, так і трансляції вистав діючого репертуару. З оновленими афішами можна ознайомитися безпосередньо на офіційних веб-сайтах установ та закладів».

І дійсно, на [каналі](#) Національної опери можна подивитись сім постановок та фільм «Лючія Ді Даммермур» (1980 р.), львівська — [пропонує](#) онлайн-трансляції, хоча є і постійно доступні [записи](#), одеська — [має](#) кілька концертів, оперу і балет.

Про харківський оперний пишуть: «запровадив соціальний проект #театрнадивані, мета якого — популяризація театрального мистецтва і, звичайно ж, висловлення любові і підтримки глядача. Театр надає можливість переглянути уривки з улюблених вистав і повномасштабні постановки,

буквально не встаючи з дивану», але посилання веде на [сторінку 404](#)...

Втім, звідти видно кнопку [youtube-каналу](#), де бачимо випуски програм «Мистецтво муз», «Мазепу», «Травіату», «Жизель» та «Колесо фортуни».

Насправді, записи деяких концертів та інших подій «СХІД OPERA» (а зараз — і Харківської філармонії) можна подивитися на [каналі продакшену](#), який з ними постійно співпрацює. Аля дізнатись про це непросто.

У цитованому вище повідомленні Мінкульту згадані ще кілька київських закладів. Так, театр драми імені Франка презентував онлайн-бібліотеку, його актори дають прямі ефіри в Instagram, а на [youtube-каналі](#) є що подивитися, але жодної вистави, бо «театр [запустив пробний проект](#) платних переглядів вистав діючого репертуару». Театр російської драми імені Лесі Українки [пропонує](#) значну кількість програм «Театральные силуэты», капусників, самостійних робіт і 14 вистав. [Канал](#) львівського театру української драми ім. М. Заньковецької, на відміну від більшості вищезгаданих, суттєво оновився протягом останніх тижнів — опубліковано вісім вистав.

У принципі, вже цього контенту вистачить тижні на два вдумливого перегляду. Хоча деякі записи через поганий звук, як мені здається, можна дивитися лише з дослідницького інтересу. Засуджувати театри важко, адже якісний аудіовізуальний контент — задоволення не з дешевих, а ці культурі заклади і [так «дотаційні»](#).

На новому сайті Мінкульту немає списку підпорядкованих театрів, втім на [старому](#) ще залишилися. Усі області перевіряти не стала. Зайшла подивитися, що пропонують

вінницькі — побачила заплановані трансляції й [інтерв'ю з акторами](#) (театру Садовського) та переконалася, що не відповідає дійсності теза «всі театри сфери управління МКІП мають youtube-канали» (наприклад, вінницький театр ляльок, але він публікує вистави на іншому [каналі](#)). Львівський театр Лесі Українки [надав доступ](#) до шести вистав, а також деякі [транслює](#), «І люди, і ляльки» не мають каналу, але публікують посилання на вистави на [Facebook](#). [Можна подивитися](#) і деякі постановки театру Леся Курбаса. Харківська музкомедія оприлюднює [уривки й окремі арії](#), театр для дітей та юнацтва навіть жаданівський [«Депеш мод»](#) виставив (а всього — [дві повні вистави](#), й обидві — для дорослих).

Українські недержавні театри

Проект OpenTheatre (щоправда, без державних грошей тут не обійшлося — реалізується за підтримки УКФ). На [каналі](#) — не лише вистави (зокрема, 5 театральних постановок фестивалю StartUp Гогольfest), а й інтерв'ю режисерів і випуски програми «Міцний перформатив». OpenTheatre ще у [фейсбуку](#) повідомляє, що пропонують театри.

Менше з цим, попереду, як завжди, київські незалежні театри (бо їх і більше всього за кількістю). Наприклад, PostPlayТеатр робить [трансляції вистав](#) і концертів (але не зберігає), а Дикий театр влаштовує прямі мови в [Instagram](#) (деякі його вистави можна подивитися на [OpenTheatre](#)).

Харківський «Театр на Жуках» 23 березня почав відкривати записи своїх вистав (на [Vimeo](#)), а також ініціював флешмоб для колег робити так само. Не знаю, чи хтось дослухався цього, але давно вже [можна подивитися](#) кілька вистав «Арабесок».

Згадане вище — скоріш за все — далеко не вичерпний список. Наприклад, очевидна нестача вистав для дітей. Тож, порекламую нашу громадську організацію «Платформу театральних ініціатив», що має в онлайні [«Кита і Равлика»](#) та [«Зірочки святого Миколая»](#).

Ще з незвичного — [вистави](#) «народного самодіяльного театру глухих „Аріадна“ Харківського будинку культури УТОГ» жестовою мовою з дикторським супроводом.

Неукраїнські театри

Для тих, хто чув мемчик про Віденську оперу, але не знає, що до чого. [Отут](#) транслюють записи попередніх виступів опери і балету (потрібно зареєструватися, трансляції починаються щодня о 19:00, доступ зберігається протягом 24 годин, розклад [тут](#)). Вони далеко не єдині.

TheatreHD раніше демонстрував вистави різних театрів світу у кіно, а тепер [пропонує їх на сайті](#) (на обмежений час), наприклад, а місцевий підрозділ робить українські субтитри. Завдяки цьому, наприклад, до 9 квітня [доступна вистава](#) «Слуга двох панів» із Джеймсом Корденом у головній ролі.

Дозволяє трошки [підглядіти свій доробок](#) і берлінський театр Шаубюне (деякі відео — наприклад, [«Вакханки»](#) у постановці Клауса Міхаеля Грюбера 1974 року — доступні за посиланням).

Нідерландський танцювальний театр [надав доступ](#) до балету Ханса ван Манена «Короткий шлях» до 10 квітня.

Проекти сучасних польських режисерів фільмує Національний аудіовізуальний інститут (Narodowy Instytut Audiowizualny) та викладає на [сайті](#).

Білоруський Вільний театр робить трансляції своїх вистав на [youtube-каналі](#).

Особисто мене неймовірно тішить, що цирк du Soleil [викладає](#) у відкритий доступ записи вистав.

Як бачимо, за певних зусиль за час карантину (а сьогодні, 8 квітня, стало відомо, що у квітні обмеження не закінчаться) можна добре вивчити український театральний ландшафт. Якщо в процесі порівнювати інформацію з сайтів з виставами, — то і запам'ятати імена акторів, режисерів, сценографів. Завдяки перегляду іноземних вистав — підтягнути володіння іноземними мовами.

Зауважу, що матеріал задумувався як оглядовий, таким і є. Його можна обговорювати, доповнювати або не зважати.

Джерела натхнення та інформації:

[МКІП: Культурно-мистецькі заклади онлайн](#)
[ВідеOVERсії вистав Театру імені Леся Курбаса](#)
[Культура онлайн: паролі доступу](#)

Активність драматургинь Юліти Ран та Ірини Гарець у соцмережах